

ANALIZA PERFORMANȚEI FINANCIARE
A SECTORULUI INDUSTRIEI FARMACEUTICE DIN ROMÂNIA
ÎN PERIOADA PRE ȘI POST-PANDEMICĂ

IZABELA DIANA HADA (GOIA)

**ANALIZA PERFORMANȚEI FINANCIARE
A SECTORULUI INDUSTRIEI FARMACEUTICE DIN ROMÂNIA
ÎN PERIOADA PRE ȘI POST-PANDEMICĂ**

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București**

Colecția **ȘTIINȚE ECONOMICE**

Coordonator colecție: Prof. univ. dr. Doctor Honoris Causa Constantin BRĂȚIANU, Departamentul UNESCO pentru Administrarea Afacerilor, Academia de Studii Economice, București

Referenți științifici colecție:

Prof. univ. dr. Alexeis GARCIA-PEREZ, Universitatea Aston, Birmingham, Marea Britanie

Prof. univ. dr. Ștefan Andrei NEȘȚIAN, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Prof. univ. dr. Dan-Cristian DABIJA, Facultatea de Științe Economice și Administrarea Afacerilor, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Referenți științifici carte:

Prof. univ. dr. Attila TAMAS-SZORA, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Prof. univ. dr. Vasile BURJA, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Redactor: Laura Nicolescu

Tehnoredactor: Ameluța Vișan

Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

HADA, IZABELA DIANA

Analiza performanței financiare a sectorului industriei farmaceutice din România în perioada pre și post-pandemică / Izabela Diana Hada (Goia). - București : Editura Universitară, 2024

Conține bibliografie

ISBN 978-606-28-1913-2

338

615

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062819132

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2024

Editura Universitară

Editor: Vasile Muscalu

B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București

Tel.: 021.315.32.47

www.editurauniversitara.ro

e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: 021-315.32.47/ 0745 200 718/ 0745 200 357

comenzi@editurauniversitara.ro

www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

LISTA FIGURILOR.....	9
LISTA TABELELOR.....	11
LISTA GRAFICELOR	14
INTRODUCERE	19
Contextul general al cercetării	19
Motivația alegerii temei	21
Obiectivele cercetării	24
Metodologia de cercetare.....	27
Conținutul pe scurt al capitolelor.....	29
CAPITOLUL 1. DIAGNOSTICUL FINANCIAR – CONTABIL: OBIECT AL STABILIRII STĂRII DE SĂNĂTATE A ENTITĂȚII ECONOMICE	32
1.1. Considerații teoretice privind diagnosticul financiar contabil	32
1.1.1. Delimitări conceptuale privind activitatea de diagnosticare	32
1.1.2. Diagnosticul financiar contabil: tipologie, obiective, importanță.....	35
1.2. Necesitatea și rolul diagnosticului financiar-contabil	42
1.3. Repere terminologice privind conceptele de: diagnostic, analiză, control, audit	44
1.4. Relația dintre diagnosticul financiar-contabil și analiza economico-financiară.....	49
1.5. Riscul ca element central al diagnosticului financiar-contabil.....	54
1.6. Surse de date utilizate în diagnosticul financiar-contabil.....	57
1.7. Utilitatea și utilizatorii diagnosticului financiar-contabil.....	60
CAPITOLUL 2. FUNDAMENTĂRI TEORETICE PRIVIND PERFORMANȚA FINANCIARĂ	63
2.1. Delimitări conceptuale privind noțiunea de performanță.....	63
2.2. Relația dintre performanță, profit și disponibilități	70
2.2.1. Veniturile și cheltuielile – pilonii profitului	71
2.2.2. Performanță, profit, disponibilități.....	78

2.3. Măsurarea performanței financiare: tipologie, indicatori, importanță .	81
2.4. Aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și impactul acestora asupra măsurării performanței financiare.....	86
2.5. Implicațiile politicilor contabile asupra performanței.....	90
2.6. Modele de analiză a performanței financiare	96
2.6.1. Măsurarea performanței financiare pe baza soldurilor intermediare de gestiune	96
2.6.2. Măsurarea performanței financiare pe baza indicatorilor de profitabilitate și rentabilitate.....	99
2.6.2.1. Indicatorii de profitabilitate și aprecierea performanței	100
2.6.2.2. Ratele de rentabilitate și aprecierea performanței.....	103
2.6.3. Măsurarea performanței financiare pe baza valorii adăugate	106
2.6.4. Măsurarea performanței financiare pe baza indicatorilor de lichiditate, solvabilitate și echilibru financiar.....	108
CAPITOLUL 3. ANALIZA PERFORMANȚEI FINANCIARE A SECTORULUI INDUSTRIEI FARMACEUTICE ÎN PERIOADA PRE ȘI POST-PANDEMICĂ.....	115
3.1. Evoluția sectorului farmaceutic global, european și național în perioada pre-pandemică	115
3.1.1. Evoluții și tendințe în sectorul farmaceutic global în perioada pre-pandemică.....	116
3.1.2. Evoluții și tendințe în sectorul farmaceutic european în perioada pre-pandemică.....	126
3.1.3. Evoluții și tendințe în sectorul farmaceutic național în perioada pre-pandemică.....	140
3.2. Pandemia de COVID-19 – inamicul nevăzut al mediului economic ...	153
3.3. Diagnosticul impactului pandemiei COVID-19 asupra industriei farmaceutice.....	160
3.4. Evoluții și tendințe în industria farmaceutică globală în perioada pandemică	164
3.5. Evoluții și tendințe în industria farmaceutică europeană în perioada pandemiei de COVID-19	168
3.6. Evoluții și tendințe în industria farmaceutică națională în perioada pandemiei de COVID-19	173
3.7. Importanța activității de cercetare și dezvoltare în industria farmaceutică.....	180

CAPITOLUL 4. CERCETARE PRIVIND EVOLUȚIA INDICATORILOR DE APRECIERE A PERFORMANȚEI FINANCIARE LA ENTITĂȚILE ECONOMICE APARTINÂND INDUSTRIEI FARMACEUTICE PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA PRE ȘI POST-PANDEMICĂ.....	187
4.1. Descrierea entităților economice utilizate ca bază a cercetării.....	187
4.2. Evoluții privind poziția și performanța financiară a entităților economice din industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	192
4.2.1. Evoluția numărului mediu de salariați în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	193
4.2.2. Evoluția activelor în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	197
4.2.3. Evoluția capitalurilor în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	203
4.2.4. Evoluția cifrei de afaceri în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019.....	205
4.2.5. Evoluția profitului brut și net în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019.....	207
4.3. Analiza și evoluția indicatorilor de apreciere a performanței financiare a entităților economice aparținând industriei farmaceutice din România în perioada 2000-2019	212
4.3.1. Analiza și evoluția marjei nete a profitului în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	213
4.3.2. Analiza și evoluția rentabilității financiare, economice și comerciale în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	214
4.3.3. Analiza și evoluția rentabilității veniturilor și cheltuielilor în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	219
4.3.4. Analiza și evoluția datoriilor și a gradului de îndatorare în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	223
4.3.5. Analiza și evoluția solvabilității în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019.....	227
4.4. Impactul pandemiei Covid-19 asupra poziției și performanței financiare a entităților economice aparținând industriei farmaceutice din România	229
4.4.1. Impactul pandemiei Covid-19 asupra indicatorilor poziției financiare a entităților economice aparținând industriei farmaceutice din România în perioada 2019-2021	229

4.4.2. Impactul pandemiei Covid-19 asupra indicatorilor performanței financiare a entităților economice aparținând industriei farmaceutice din România în perioada 2019-2021	235
4.5. Cercetare privind impactul factorilor determinanți asupra rentabilității sectorului industriei farmaceutice din România utilizând modelarea econometrică.....	241
4.5.1. Impactul factorilor determinanți asupra rentabilității economice	248
4.5.2. Impactul factorilor determinanți asupra rentabilității financiare	258
CONCLUZII	266
Contribuții proprii	277
Limite ale cercetării	279
Direcții viitoare de cercetare	280
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	282
ANEXE	298
Listă anexe	298

Cuvinte cheie: performanță financiară, industria farmaceutică, profitabilitate, diagnostic financiar-contabil, risc, rentabilitate economică (ROA), rentabilitate financiară (ROE), COVID-19, solvabilitate, solduri intermediare de gestiune, venituri, cheltuieli de cercetare-dezvoltare, prelucrarea produselor farmaceutice, prelucrarea preparatelor farmaceutice

LISTA FIGURILOR

Figura 1.1. Componentele diagnosticului	36
Figura 1.2. Caracterizarea diagnosticului financiar-contabil	38
Figura 1.3. Poziționarea analizei prin raportarea la conceptele: audit, diagnostic, control.....	49
Figura 1.4. Relația dintre analiza economico-financiară și diagnosticul financiar-contabil	54
Figura 1.5. Rolul analistului financiar în activitatea de diagnosticare.	59
Figura 1.6. Utilitatea și utilizatorii diagnosticului financiar-contabil..	62
Figura 2.1. Atributele performanței.....	69
Figura 2.2. Criterii de recunoaștere ale cheltuielilor.....	73
Figura 2.3. Relația dintre profit și disponibilități.....	80
Figura 2.4. Contul de profit și pierdere în contextul național și internațional	89
Figura 2.5. Implicațiile metodelor de evaluare a stocurilor asupra performanței.....	95
Figura 2.6. Tabloul soldurilor intermediare de gestiune	98
Figura 2.7. Calculul valorii adăugate prin metoda substractivă și aditivă.....	108
Figura 3.1. Sinteza evoluției industriei farmaceutice globale în anul 2018	119
Figura 3.2. Distribuția veniturilor companiilor producătoare de medicamente la nivel mondial, pe regiuni, în anul 2019...	121
Figura 3.3. Topul liderilor din industria farma la nivel mondial în funcție de veniturile obținute în 2018.....	122
Figura 3.4. Topul primilor 10 producători de produse farmaceutice din Europa.....	127
Figura 3.5. Sinteza comerțului de antibiotice în Europa în anul 2018.	128
Figura 3.6. Topul primelor trei companii farmaceutice locale în anul 2018	144
Figura 3.7. Sinteza evoluției industriei farmaceutice naționale în anul 2018.....	146
Figura 3.8. Ponderea profitului, a cifrei de afaceri, a numărului de angajați și de agenți economici în sectorul farmaceutic în anul 2019 în funcție de codurile Caen	151

Figura 3.9. Modificările procentuale anuale ale cifrei de afaceri în sectoarele economice din România în anul 2020.....	159
Figura 3.10. Sinteza impactului pandemiei de coronavirus asupra sectorului farmaceutic național.....	163
Figura 3.11. Distribuția veniturilor sectorului farmaceutic global, pe regiuni, în 2020-2021.....	166
Figura 3.12. Sinteza industriei farmaceutice în cadrul UE în perioada 2000-2021 (în milioane de euro)	171
Figura 3.13. Top 5 parteneri comerciali ai Uniunii Europene în anul 2021	172
Figura 3.14. Sinteza industriei farmaceutice din România în perioada pandemiei.....	176
Figura 4.1. Indicatori sintetici din situațiile financiare anuale publicate pe mfinante.ro	188
Figura 4.2. Clasamentul entităților economice din domeniul fabricării produselor farmaceutice de bază (Cod CAEN 2110) în anul 2019	189
Figura 4.3. Clasamentul entităților economice din domeniul fabricării preparatelor farmaceutice (Cod CAEN 2120) în anul 2019.....	190

LISTA TABELELOR

Tabelul nr. 1.1.	Evoluția auditului.....	47
Tabelul nr. 2.1.	Indicatori de măsurare a performanței.....	84
Tabelul nr. 2.2.	Importanța indicatorilor financiari în aprecierea performanței.....	85
Tabelul nr. 2.3.	Indicatori de profitabilitate utilizați pentru măsurarea performanței financiare.....	101
Tabelul nr. 2.4.	Ratele de rentabilitate și modul de calcul al acestora .	105
Tabelul nr. 2.5.	Indicatorii de lichiditate, solvabilitate și echilibru utilizați în măsurarea performanței financiare.....	112
Tabelul nr. 3.1.	Topul liderilor din industria farma la nivel mondial în funcție de veniturile obținute în anul 2019.....	123
Tabelul nr. 3.2.	Situația producției de medicamente în Europa în 2017-2019 (mil euro).....	129
Tabelul nr. 3.3.	Situația exporturilor de medicamente (mil. euro) în Europa în perioada 2017-2019.....	131
Tabelul nr. 3.4.	Situația importurilor de medicamente (mil. euro) în Europa în perioada 2017-2019.....	134
Tabelul nr. 3.5.	Situația balanței comerciale (mil. euro) în industria farmaceutică din Europa în perioada 2017-2019.....	136
Tabelul nr. 3.6.	Situația angajărilor în sectorul farmaceutic european în perioada 2017-2019.....	138
Tabelul nr. 3.7.	Situația indicatorilor financiari și a ratelor de rentabilitate la entitățile cu cod CAEN 2110 în perioada 1999-2018.....	142
Tabelul nr. 3.8.	Cifra de afaceri a celor mai performante cinci companii din domeniul comerțului cu produse farmaceutice din România în perioada 2004-2018.....	147
Tabelul nr. 3.9.	Indicatori sintetici ai sectorul farmaceutic din România pe domenii de activitate în anul 2019.....	150
Tabelul nr. 3.10.	Indicatori sintetici în sectorul farmaceutic din România pe domenii de activitate în perioada 2020-2021.....	178
Tabelul nr. 3.11.	Impactul pandemiei asupra indicatori sintetici din sectorul farmaceutic din România pe domenii de activitate în perioada 2020-2021.....	179

Tabelul nr. 4.1.	Situația nr. mediu de angajați în sectorul farmaceutic în perioada 2000-2019	193
Tabelul nr. 4.2.	Productivitatea muncii în sectorul farmaceutic din România în 2000-2019	195
Tabelul nr. 4.3.	Situația activelor sectorului farmaceutic în perioada 2000-2019	197
Tabelul nr. 4.4.	Situația stocurilor și a disponibilităților bănești la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în perioada 2000-2019	200
Tabelul nr. 4.5.	Situația capitalurilor la entitățile din sectorul farmaceutic în 2000-2019	203
Tabelul nr. 4.6.	Situația cifrei de afaceri în industria farmaceutică în perioada 2000-2019	206
Tabelul nr. 4.7.	Situația profitului brut/net în industria farmaceutică în 2000-2019	208
Tabelul nr. 4.8.	Ratele de rentabilitate în industria farmaceutică în 2000-2019	216
Tabelul nr. 4.9.	Situația veniturilor și cheltuielilor în industria farmaceutică în 2000-2019	219
Tabelul nr. 4.10.	Situația rentabilității veniturilor și cheltuielilor la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în perioada 2000-2019	221
Tabelul nr. 4.11.	Situația datoriilor entităților cu cod caen 2110 și 2120 în 2000-2019	223
Tabelul nr. 4.12.	Situația solvabilității generale și patrimoniale în industria farmaceutică din România în perioada 2000-2019	227
Tabelul nr. 4.13.	Situația activelor din industria farmaceutică în perioada 2019-2021	232
Tabelul nr. 4.14.	Impactul pandemiei asupra indicatorilor de rentabilitate în industria farmaceutică din România ...	239
Tabelul nr. 4.15.	Impactul pandemiei asupra indicatorilor de risc și de solvabilitate în industria farmaceutică din România ..	240
Tabelul nr. 4.16.	Dinamica cheltuielilor cu sănătatea în Uniunea Europeană în 2012-2020	245
Tabelul nr. 4.17.	Variabilele modelelor econometrice	249
Tabelul nr. 4.18.	Statistica descriptivă a variabilelor	251
Tabelul nr. 4.19.	Testarea multicolinearității datelor	252
Tabelul nr. 4.20.	Testarea relațiilor dintre variabile și ROA	252
Tabelul nr. 4. 21.	Impactul factorilor determinanți asupra rentabilități economice	254
Tabelul nr. 4.22.	Testul Hausman pentru primul model econometric....	256
Tabelul nr. 4.23.	Modelul cu efecte fixe	257

Tabelul nr. 4.24. Modelul cu efecte aleatoare	257
Tabelul nr. 4.25. Statistica descriptivă a ROE	259
Tabelul nr. 4.26. Testarea relațiilor dintre variabile și ROE	260
Tabelul nr. 4.27. Impactul factorilor determinanți asupra rentabilității financiare	261
Tabelul nr. 4.28. Testul Hausman	263
Tabelul nr. 4.29. Modelul cu efecte fixe	263
Tabelul nr. 4.30. Modelul de regresie cu efecte aleatoare.....	264

LISTA GRAFICELOR

Graficul nr. 3.1.	Distribuția veniturilor pieței farmaceutice globale în perioada 2010-2018, pe regiuni.....	120
Graficul nr. 3.2.	Veniturile pieței farmaceutice globale în perioada 2001-2019.....	125
Graficul nr. 3.3.	Evoluția producției de medicamente a primelor 10 țări ale Europei în perioada 2017-2019.....	131
Graficul nr. 3.4.	Evoluția exporturilor de medicamente a primelor 10 țări europene în perioada 2017-2019.....	133
Graficul nr. 3.5.	Evoluția importurilor de medicamente pentru primele 10 țări europene în perioada 2017-2019.....	135
Graficul nr. 3.6.	Evoluția balanței comerciale a sectorului industriei farmaceutice din Europa pentru primele 10 țări europene în perioada 2017-2019.....	137
Graficul nr. 3.7.	Evoluția angajărilor din sectorul farmaceutic în primelor 10 țări europene în perioada 2017-2019....	139
Graficul nr. 3.8.	Evoluția cifrei de afaceri a celor mai performante cinci companii din domeniul comerțului cu produse farmaceutice din România în perioada 2004-2018...	148
Graficul nr. 3.9.	Evoluția costurilor salariale pentru producătorii naționali de medicamente din România în perioada 2010-2019 (milioane de euro).....	152
Graficul nr. 3.10.	Top sectoare economice în România în anul 2020...	159
Graficul nr. 3.11.	Veniturile pieței farmaceutice mondiale în perioada 2001-2021 (mld dolari).....	165
Graficul nr. 3.12.	Veniturile principalelor piețe farmaceutice din Europa în 2020.....	169
Graficul nr. 3.13.	Veniturile piețelor farmaceutice din Europa Centrală și de Est în 2020 (milioane de euro).....	170
Graficul nr. 3.14.	Veniturile industriei farmaceutice din România în perioada 2009-2020, pe sectoare (în miliarde de lei românești).....	174
Graficul nr. 3.15.	Profitul net al industriei farmaceutice din România în perioada 2009-2020, pe sectoare (în miliarde de lei românești).....	175

Graficul nr. 3.16.	Cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare în domeniul biotehnologiei în țările europene începând cu 2019.....	182
Graficul nr. 3.17.	Cheltuielile cu cercetarea- dezvoltarea în Europa, SUA și Japonia în perioada 1990-2019.....	183
Graficul nr. 3.18.	Distribuția companiilor de cercetare și dezvoltare în funcție de țara/regiunea de origine, în perioada 2018-2019.....	185
Graficul nr. 3.19.	Distribuția companiilor de cercetare și dezvoltare în funcție de țara/regiunea de origine, în anul 2020.	186
Graficul nr. 4.1.	Evoluția numărului de entități economice din domeniul fabricării produselor farmaceutice de bază (Cod CAEN 2110) și a preparatelor farmaceutice (cod CAEN 2120) în perioada 2000-2019.....	191
Graficul nr. 4.2.	Evoluția numărului mediu de salariați la entitățile din industria farmaceutică prelucrătoare în perioada 2000-2019.....	194
Graficul nr. 4.3.	Evoluția productivității muncii în industria farmaceutică în 2000-2019.....	196
Graficul nr. 4.4.	Evoluția activelor imobilizate și circulante la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în perioada 2000-2019.....	198
Graficul nr. 4.5.	Evoluția stocurilor la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în 2000-2019.....	201
Graficul nr. 4.6.	Evoluția disponibilităților la entitățile cu cod CAEN 2110 în 2000-2019.....	202
Graficul nr. 4.7.	Evoluția disponibilităților la entitățile cu cod CAEN 2120 în 2000-2019.....	202
Graficul nr. 4.8.	Evoluția capitalurilor la entitățile cu cod CAEN 2110 în 2000-2019.....	204
Graficul nr. 4.9.	Evoluția capitalurilor la entitățile cu cod CAEN 2120 în 2000-2019.....	205
Graficul nr. 4.10.	Evoluția cifrei de afaceri la entitățile cu Caen 2110 și 2120 în 2000-2019.....	207
Graficul nr. 4.11.	Evoluția profitului brut și net la entitățile cu cod CAEN 2110 în 2000-2019.....	209
Graficul nr. 4.12.	Evoluția profitului brut și net la entitățile cu cod CAEN 2120 în 2000-2019.....	210
Graficul nr. 4.13.	Clasamentul entităților din domeniul fabricării produselor farmaceutice de bază în funcție de	

	valoarea profitului înregistrat în perioada 2000-2019.....	211
Graficul nr. 4.14.	Clasamentul entităților din domeniul fabricării preparatelor farmaceutice în funcție de valoarea profitului înregistrat în perioada 2000-2019	211
Graficul nr. 4.15.	Evoluția marjei nete a profitului industriei farmaceutice în 2000-2019	214
Graficul nr. 4.16.	Evoluția ROA la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în perioada 2000-2019	217
Graficul nr. 4.17.	Evoluția ROE la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în perioada 2000-2019	217
Graficul nr. 4.18.	Evoluția ROS la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în perioada 2000-2019	218
Graficul nr. 4.19.	Evoluția veniturilor și cheltuielilor în industria farmaceutică în 2000-2019	220
Graficul nr. 4.20.	Evoluția ratelor rentabilității veniturilor și cheltuielilor la entitățile cu cod CAEN 2110 în perioada 2000-2019	221
Graficul nr. 4.21.	Evoluția ratelor rentabilității veniturilor și cheltuielilor la entitățile cu cod CAEN 2120 în perioada 2000-2019	222
Graficul nr. 4.22.	Evoluția datoriilor la entitățile cu cod CAEN 2110 și 2120 în 2000-2019	224
Graficul nr. 4.23.	Evoluția gradului de îndatorare în industria farmaceutică în 2000-2019	225
Graficul nr. 4.24.	Evoluția ratei generale de îndatorare în industria farmaceutică în 2000-2019	226
Graficul nr. 4.25.	Evoluția ratei solvabilității generale în industria farmaceutică în 2000-2019	228
Graficul nr. 4.26.	Evoluția solvabilității patrimoniale în industria farmaceutică în 2000-2019	229
Graficul nr. 4.27.	Impactul pandemiei asupra numărului de entități economice din industria farmaceutică din România	230
Graficul nr. 4.28.	Impactul pandemiei asupra numărului mediu de salariați din industria farmaceutică din România	230
Graficul nr. 4.29.	Impactul pandemiei asupra productivității muncii în industria farmaceutică	231
Graficul nr. 4.30.	Impactul pandemiei asupra stocurilor în industria farmaceutică	233
Graficul nr. 4.31.	Impactul pandemiei asupra disponibilităților bănești în industria farmaceutică	233

Graficul nr. 4.32.	Impactul pandemiei asupra capitalurilor proprii în industria farmaceutică	234
Graficul nr. 4.33.	Impactul pandemiei asupra datoriilor în industria farmaceutică	235
Graficul nr. 4.34.	Impactul pandemiei asupra cifrei de afaceri în industria farmaceutică	236
Graficul nr. 4.35.	Impactul pandemiei asupra profitului pentru entitățile cu Caen 2110	237
Graficul nr. 4.36.	Impactul pandemiei asupra profitului pentru entitățile cu Caen 2120	237
Graficul nr. 4.37.	Impactul pandemiei asupra veniturilor și cheltuielilor pentru entitățile producătoare de preparate farmaceutice (Caen 2120).....	238
Graficul nr. 4.38.	Impactul pandemiei asupra veniturilor și cheltuielilor pentru entitățile producătoare de produse farmaceutice de bază (Caen 2110).....	239
Graficul nr. 4.39.	Evoluția cheltuielilor cu sănătatea ca procent din PIB în UE în perioada 2012-2020	246
Graficul nr. 4.40.	Evoluția cheltuielilor cu sănătatea în România în perioada 2001-2019	247

INTRODUCERE

Contextul general al cercetării

Într-un mediu de afaceri aflat într-o continuă schimbare, cu o concurență pe piață din ce în ce mai strânsă, o legislație imperfectă și în continuă mișcare, noțiunea de performanță are o însemnătate deosebită pentru sfera largă de utilizatori ai informației contabile: acționari, investitori, furnizori, clienți, instituții de credit, stat, analiști financiari, salariați, etc. Orice entitate economică urmărește realizarea obiectivelor, maximizarea rezultatelor, eficientizarea utilizării resurselor și obținerea unui surplus monetar necesar în condițiile unei crize de disponibilități, și, nu în ultimul rând realizarea unui echilibru economic și financiar.

Performanța este o noțiune complexă, care a cunoscut în literatura de specialitate o serie de definiții. Multe dintre acestea au avut tendința de a se concentra asupra termenului de eficiență, prezentând rezultatele financiare sub forma profitului ca o măsură primară de performanță. În domeniul economic, conceptul de performanță rezonază cu accepțiuni diferite, cum ar fi: creștere, productivitate, rentabilitate, profit, valoare, randament, progres.

Deoarece atât pe plan economic, cât și social și financiar, o serie de dezechilibre își fac simțită prezența, orice afacere este supusă unui risc, întrucât în orice activitate pot apărea evenimente neașteptate care pot avea urmări mai puțin plăcute asupra activității derulată de orice entitate economică în parte. Nevoia de evaluare a riscurilor aduce cu sine necesitatea efectuării anumitor calcule de sinteză, pe baza anumitor elemente luate ca bază de calcul, interpretarea rezultatelor și propunerea unor măsuri de combatere a obstacolelor financiare, economice, contabile. Nevoia de diagnosticare, de stabilire a stării de sănătate financiară și economică, a apărut ca urmare a necesității de a răspunde mediului intern și extern la problema profitabilității, rentabilității, lichidității, solvabilității, respectiv a stabilității financiare a entităților economice. Analiza economico-financiară capătă și ea o puternică tentă informațională, devenind tot mai necesară și

utilă procesului cunoașterii esenței fenomenelor, pe baza studierii aprofundate a acestora (Spătaru L., 2004)¹.

Industria farmaceutică este responsabilă de dezvoltarea, producția și comercializarea produselor și preparatelor farmaceutice care îmbracă forma medicamentelor. Sectorul farmaceutic prezintă o importanță imensă ca sector global, fiind un domeniu vital de activitate care prin furnizarea de medicamente contribuie la diagnosticarea, tratarea, întreținerea, menținerea și păstrarea stării de sănătate a populației.

Statisticile au demonstrat că industria farmaceutică este una dintre cele mai competitive și dinamice din sectoarele de activitate prezente pe piață, motiv pentru care concurența este foarte strânsă (Rotărescu A.M., 2017)². Industria farmaceutică de astăzi, fără îndoială, reunește unul dintre cele mai mari potențiale ale întregii omeniri (Dragan, 2009)³, fiind văzută ca fiind una dintre cele mai dinamice, volatile și inovatoare părți ale mediului economic global, cu un impact mare asupra societății, fiind un indicator al stării sistemelor de sănătate (Szmelter, 2019)⁴.

Omenirea s-a confruntat la sfârșitul anului 2019 și începutul anului 2020 cu apariția unui virus necunoscut, cu o frecvență de răspândire nemaîntâlnită, care a afectat ulterior toate domeniile vieții, inclusiv mediul economic. Boala infecțioasă cu coronavirus (Covid-19- un virus respirator foarte contagios) a apărut pentru prima dată în China. De la o simplă epidemie la pandemie a fost doar un pas. Virusul s-a răspândit la nivel global până la punctul în care Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a declarat o pandemie globală în 11 martie 2020⁵. Evoluția bolii, îndeosebi incertitudinea impactului său economic, a făcut dificilă pentru factorii de decizie politică formularea unei politici macroeconomice adecvate, astfel că, toate acestea demonstrează că chiar și o epidemie poate afecta semnificativ economia globală pe termen scurt⁶.

¹ Liviu Spătaru, *Analiza economico-financiară: instrument al managementului întreprinderii*, Editura Economică, București, 2004, pg. 31

² Andreea-Mihaela Rotărescu, *Analiza performanței financiare a companiei Biofarm*, Colecția de working papers ABC-ul LUMII FINANCIARE, WC nr. 5, 2017, pp. 211-230

³ Kesić Dragan, *Strategic analysis of the world pharmaceutical industry*, 2009, Management, vol. 14, no. 1, pp. 59-76. <https://hrcak.srce.hr/38918>

⁴ Agnieszka Szmelter, *Global Pharmaceutical Industry: Characteristics and Trends*, 2019, Global Supply Chains in the Pharmaceutical Industry, Pg 29, DOI: 10.4018/978-1-5225-5921-4.ch003

⁵ Samah Hamed Almurisi, Doaa Al Khalidi, Khater Ahmed AL-Japairai &al., *Impact of COVID 19 Pandemic Crisis on the Health System and Pharmaceutical Industry*, 2021, Letters in applied nanobioscience, Volume 10, Issue 2, pp. 2298 - 2308 <https://doi.org/10.33263/LIANBS102.22982308>

⁶ Caner Ozdurak, Gulsah Alcan, Serap Dursun Guvenbas, *The impact of covid-19 to global pharmaceuticals and biotechnology company stocks returns*, 2020, Volume 9, Issue 2, pp. 68 – 79, <https://doi.org/10.17261/Pressacademia.2020.1215>